

Jožef I. je govoril in obsodil slovensko obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru.

Pri zadnji delegacijski pojedini na Dunaju nagovoril je namreč naš cesar razne poslanke. Tako si je pustil predstaviti tudi štajerskega poslance Huberja. Cesar mu je rekel: „Vište prvič v delegaciji?“ — „Da“ je odgovoril Huber. Potem ga je cesar vprašal, iz katerega volilnega okraja da je izvoljen. Huber je odgovoril, da je voljen v okolici Gradca. Potem je vprašal cesar, če je Huber tudi član štajerskega deželnega zbora. Ko je ta lemu pritrdil, rekel je cesar: „Štajerski deželni zbor že dolgo ne dela“. — Huber je odgovoril: „Žalibog, in še vedno ni pričakovati, da bi se v našem deželnem zboru zopet resno pozitivno delo izvrševalo“. — Cesar je nato opomnil: „Pri temu trpijo interesi prebivalstva pač prav hudo!“ — Poslanec Huber je temu pritrdil ter opomnil, da trpijo zlasti okraji in občine ter da okrajni zastopi že danes ne vedo, pri čem da so s svojimi letnimi računi. Deželni odbor je sam prisiljen, da važne postavke za nujne gospodarske zadeve iz proračuna črta. — Cesar je končal ta pogovor z besedami: „**To je pač obžalovanja vredno!**“

In cesar je imel prav, — obžalovanja vredno je to, da tucat zaslepilnih in zagriženih možakov brez vzroka in zgolj iz politične trme tisoče vbojih, delavnih ljudi v najhujšo revščino potiska! Obžalovanja vredno je, da katolički duhovniki to protljudske hujskarijo vodijo! Obžalovanja vredno je, da se proti ljudski volji in želji ta zločin nadaljuje in da se z izrabljajnjem vere ljudski protest zadruži! Obžalovanja, globokega obžalovanja vredno je, da slovensko ljudstvo vkljub temu zločinu — spi, in da ne vstane in se ne brani in ne požene hujskarje in ne pljune pred to politiko . . .

Nam je cesarjeva beseda sveta in zato ne boderemo preje mirovali, dokler ne bode ljudstvo izreklo svojo sodbo nad slovensko-klerikalnimi ljudskimi izkorisčevalci ter zatiralcimi.

Pečat večne sramote na celotni, ki so vkljub lakti slovenskega ljudstva štajerski deželni zbor ubili!

Politični pregled.

Državna zbornica stopila bode dne 22. oktobra skupaj. Baje bode imela izvršiti v prvi vrsti volitve novih delegacij. Potem bode razpravljalna o zopetnem proračunskem provizoriu in o zopetni preosnovi opravilnika. Do novega leta razpravljalna bode državna zbornica potem le manjše postavne načrte. K večjem se bode sprejela tudi še postava o razredni loteriji. Največ časa in zanimanja tekom meseca novembra bode porabilo zasedanje delegacij v Budimpešti.

Pametni škof. Škof mesta Werschetz izdal je na duhovščino svojega okrožja zanimivo pismo. V tem pismu zapove škof duhovnikom, da se ne smejo nobenega političnega gibanja udeleževati, kjer stoji cerkev visoko nad malenkostnimi boji ljudi. Pismo zahteva tudi od duhovnikov, da tekom 8 dni iz vsake politične stranke ali

društva izstopijo. Taka zapoved bi bila pač tudi pri nas na Štajerskem in Koroškem potrebna. Kajti tu so duhovniki v prvi vrsti politikarji in potem še duhovniki.

Varstvo teletom. V Italiji uveljavili so zdaj nov davek. Ta davek mora se za vsakega telička plačati, katerega se zakolje, predno ima večje zobe. Znaša za zdaj 2 liri. Ena četrtnina tega daveka ostane občini, 3 četrtnine pa zbirka država v poseben sklad za pospeševanje živinoreje. Vlada hoče s tem preprečiti, da bi se premaliči telički klali. Le v Milanu se na leto 80.000 takih mlečnih teličkov zakolje. Ako bi se živali že par mesecev redilo, potem bi se to gotovo tudi pri cehan govejega mesa poznalo.

Obsojeni anarchist. Pred rimskimi porotniki se je imel te dni mladi delavec Dalba zagovarjati. Kakor znano, poskusil je Dalba laškega kralja umoriti; zadel je pa le kraljevega adjutanta. Dalba je izjavil, da ne veruje ničesar in da je le kot anarchist hotel kralja ustreliti. Obsojen je bil na 30 let ječe. Policija se je zamašala, da bi kakšne njegove sokrivice najdla. Dalba je ravno eden tistih obupanih norcev, ki jih slabe razmere v taka zločinstva ženejo.

Ruske razmere. Revizija v Lena-zlatu-industrijski družbi je velikanske sleparije na dan spravila. Ta družba je že leta sem rusko državo grozovito sleparila. Doslej se je našlo goljufije za 8 milijonov kron. — Tožba proti ruskemu generalu Uhačku kaže tudi naravnost neverjetne posameznosti. Ta general je na tisoče starh, nerabnih konj za armado nakupil in si jih zaračunal. V enem samem letu je goljufal državo za več kot 3 milijone kron. Ruski kmet pa umira lakote . . .

SUKNA in modno blago za gospode in gospodarje, priporoča izvozna hiša 140 Prokop Skorkovsky in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblike.

poskusom nasprotovati, s katerimi se hoče na nobenem sestavi in na obstoju države majati. Nasprotovati moramo tudi na tem mestu dejstvu, da se s hrepenjenjem ureščenju rednini razmer na Hrvatskem združujejo in bicejo, ki se dotikajo i naše državne polovice in ne le ne morejo združiti z našo ustavo, marvej je ravnost nasprotojuje. Obrniti se pa moramo in dejstvu, da molčijo za varstvo ustave poklicani češki temu prodiranju, ki si je že nacionalno-politično organizacijo vstvarilo. Ne pade nam v glavo, da bi bilo po državnem pravniku, po oblastih, ne pade nam v glavo, da bi želeli Slovencem hrvatsko veleželjajočo justico. Ali po mojem mnenju bi morali poklicani češki tudi svoj svarilni glas dvigniti in brezvonomno izpeljati do nečega dopustiti ta nevarni požar.

Opiram se na poročilo »Slovenca« dne 9. oktobra 1911, da je združenje hrvatske pravaške stranke našo, da je v vrhovno vodstvo te stranke bil izvoljen za Hrvatsko, Slavonijo, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Istrijo dr. Mile Starčević, za podpredsednika pa striški poslanci. Na zborovanju je ta stranka spremljala, v katerem pravi: »Stranka hoče z vso močjo hrepenje slovenskega bratskega naroda podpirati, da se pridružijo slovenske dežele hrvatskemu državnemu truplu. — V pozdravljajočem besedilu brzozavju nih glasila pa pravijo: »Pozdravljamo našo združenje bratov. Združeni v delu in v ljubljenci domovine ustanovimo Veliko Hrvatsko!« Dr. Starčević je brzozavil dru. Šušteršiča: »Zbrani stopniki pravašev iz vseh hrvatskih dežel pozdravljajo svoje sorodne brate iz slovenskih dežel in upajo, da boderemo v kratki bodočnosti združeni naši. Dr. Starčević. — In dr. Šušteršič je odgovoril: »Slovena ljudska stranka se iskreno za pozdrav zahvaljuje. Stransko se za del plemenitega hrvatskega naroda (!). Naj živi združena Hrvatska!«

Mi čutimo, da se gre tekaj za ogenj, o katerem nevarni mogoči posledicah bi se morali tisti sestaviti, kateri so ta ogenj začigali.

Omenim le, kako se je ustanovitev te organizacije v Srbiji pozdravilo. Ni čuda, ker so jo ustanovitelji omislili za bojno organizacijo, da se je reklo, da Hrvati Slovenci niso več dva naroda temveč en sam narod, da živi en narod od Benetk do rumunske meje in od Drave in Mure pa doli do turške meje v Albu — da je to rešilna ideja; naj živi združena Velika Hrvatska! — da se je slovenska domovina v sedemih hipu razširila daleč čez sedanje meje doli v Balkan in da seje obenem razširila hrvatska domovina čez slovenske dežele v koroške gore in na najsevernejšo nemško-slovensko jezikovno mejo na Štajerskem.

Napačno bi bilo, ako bi se le izreklo šalo, ker mora biti vrlji slovenski kmet na Spodnjem Štajerskem ali Koroškem začuden, ako se nakrat kot »Veliki Hrvatski« prebudi; ali pa: kaj bode kmetovale na Koroškem rekel, ako zdaj nakrat nekronani vojvoda knežki avanza za nekronanega vice-kralja Vele-Hrvatske.

Mi pa boderemo resno to gibanje zasledovali . . . Tako je govoril poslanec Marckhl in bičal protiavstrijsko politiko slovenskih voljencev. Mi ne pustimo kronovino Štajersko in Koroško raztrgati! Mi ostanemo — Avstrije!

Trializem.

Kakor znano temelji vsa slovensko-pravaška politika na trialistični ideji. Gospodje slovenski voditelji so namreč z Avstrijo nezadovoljni, ker je ta Avstrija nepristopna njih prenapetim željam, ker je cesarska družina nemške krvi, ker je notranji uradni in tudi armadni jezik nemščina. Prejšne čase so slovenski voditelji sicer sami proglašali geslo: »Vse za vero, dom in cesarja«. To geslo pa so danes že v staro železo vrgli in hrepenijo po svojih političnih ciljih, kateri ne smejo na Božje solnce in s katerimi Štajerijo le škodljivo hujskarijo. Prejšne čase so pri vsaki priložnosti kričali, da »škilijo Nemci v Prusiju«, — danes pa proglašajo sami javno načelo, da hočejo sedanjem ustavom oporušiti, sedanje kronovine raztrgati in iz okvirja naše Avstrije stopiti. To je »trializem«, katerega imajo slovenski klerikalci zdaj vedno na jeziku in s katerim se upajajo že v javnosti šopiriti. Tako kakor slovenske voditelje pred par leti ni bilo sram, vptiti »živio Srbija« v času najhujše vojne nevarnosti, tako se navdušujejo tudi danes za roparske »jugoslovenske« čete, ki prelivajo na Balkanu cele potoke krvi . . .

Ta »trializem« postaja vsled tega naravnost nevaren za avstrijsko državo in se približuje vedno bolj mejinavadenega vleizdajstva. V resnih in izvrstnih besedah označil je poslanec Marckhl pri delegacijskem zasedanju to slovensko trialistično politiko. Zdi se nam potrebno in koristno, da ponatisnemo poglavita mesta tega govorova, — kajti ljudstvo naj izve, da mu hoče pravaška politika raztrgati kronovine, da je hoče odtujiti avstrijski domovini. Z napol nezazumljivimi frazami o »narodnosti« in o »sveti veri« se slovensko ljudstvo sili v klerikalno stranko; voditelji te stranke pa se združujejo s Hrvati in Srbi ter kujejo načrte, kako bi raztrgali Štajersko in Koroško . . .

Poslanec Marckhl je m. dr. dejal:

»Gotovo je stremljenje po zopetnem ureščenju ustavnih razmer na Hrvatskem utemeljeno. Bilo bi celo želiti, ako bi Ogrska in Hrvatska sporazumno izvršili revizijo pogodbe iz 1. 1868, da bi se tako oba dela zadoljivo raznerjeno ureščilo. Nasprotovati pa moramo ne samo v lastnem, marvej tudi v državnem interesu vsem

Novice.

Prva bitka na Balkanu se je zgodila predno je bila vojska napovedana. Prisotnega srbskega princa Jurčeka, ki ga še vedno niso vrnili odrično odvedli, je povzročil namreč to prva bitka. Hotel se je namreč udeležiti vojnega posvetovanja v Belogradu, kjer ni imel servisa nič opraviti. Kraljev adjutant, ki je imel ravno službo, mu je ugod zabranil. Zato je dobil od prismogenega princa par klofut. Takih sovražkov se morajo seveda Turki batiti . . .

Zverinska baba. V mestu Archangelsku na Ruskem so zaprli hebamko Kusnecova. Zverinska babnica je obdolžena, da je tekom izvrstjanja svoje službe na željo staršev več kot 100 otrok umorila. Za vsak umor je zahtevala nobila en rubel.

Varujte gozdove! Amerikanski listi trajajo, da bode prišel čas, na katerem ne bodo več noben časopis izhajati mogel, ker ne bodo več — papirja. In papirja ne bodo več, ker niso vlagajo velikanski amerikanski gozdovi. Vsako leto se porabi za izdelovanje papirja 11 milijonov kubičnih metrov lesa. En sam fabrikant pa ima celo armado delavcev, ki podirajo drevesa in pusti vsak dan v 10 urah 6000 metrov lesa podreti. Eden največjih amerikanskih časopisov izhaja na 24 straneh v 800.000 izvodih. Za vsako številko tega lista se porabi 9970 dreves v dolgosti 20 metrov.

Berač v automobile. Ob gotovih urah je opazi v najbolj prometnih ulicah Petersburga nekega starejšega moža, ki srametljivo za moladovo prosi. Temu beraču mora »kšefti« povdobi iti, kajti zdaj si je kupil automobile in

tudi šoferja, kateremu plača na mesec 50 šilov. Automobil rabi za potovanja po „kšeftu“. moderno beraško podjetje!

Denar v peči. Kmet Krach v Wetzelsdorfu Gracu je shranil svojo denarnico v peči. od tega ni nič vedela. Ko je bilo zadnjič malo bolj hladno, hotela je žena možu po sobo pripraviti. Napravila je torej ogenj peči. Ko je prišel mož domu, planil je ves strašen k peči; a denarnica in z njo 700 šilov je zgorelo.

0 moderni vojski. Pisatelj Molli razpravlja listu „Vita“ vprašanje, koliko krogelj zahteva moderna vojska. Molli navaja kot primera bitko Kindo-dolini v rusko-japonski vojni. Na strani sovražnika se je borilo takrat 17.500 mož, od kar pa jih je prišlo le 4415 v boj. Ti so imeli 10 poljskih kanonov, 77 trdnjavskih kanonov, 1 mitrajlez, 1 kanon na 203 milimetrov, 1 kanon na 152 milimetrov kalibra in 5 mašinskih topov. Japonci pa so se borili s 35 600 vojakimi in rabili 198 poljskih kanonov, 48 mitrajlezov in 17 pomorskih kanonov. V tej bitki so bili teheni, čeprav so imeli izvrstni položaj. Ubili so 100 oficirjev in 1375 mož; Japonci 133 oficirjev ter 4071 mož. Porabilo pa se v tej bitki na strani Rusov 736.185 kartušov in puške in mitrajleze, 7780 strelov iz trdnjavskih kanonov in k temu še neznano število strelov iz poljskih kanonov. Japonci pa so porabili milijone kartuš, 40.149 strelov iz kanonov in 6100 strelov iz pomorskih kanonov. Molli je nam natančno izračunal, da so morali Japonci 51 krat iz kanona ustreliti, da so enega sajega Rusa ubili ali za boj nezmožnega napraviti; iz puške je bilo treba 3300 strelov oddati, da bi bil le en sovražnik ubit. Iz teh številk se vidi, da v vojski ne zadene vsak strel in se grozovito veliko svinca in smodnika namnost v zrak požene!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Slovenskim učiteljem na Štajerskem pripomamo, da čitajo neki članek iz nemškega učiteljskega lista „Pädagogische Zeitschrift“, ki je pred kratkim objavljen. Ta zanimivi članek je v prvi vrsti „duhovnika“ dra. Korošca, ker hoče iz lastne sebičnosti deželnim zbor razkriti. Dr. Korošec ni danes ne duhovnik, ne posvetni človek; in ne riba ne miš ne ptica. Že radi imena in zaradi „čvenka“ pa postal bi deželni odbornik. Napot mu je le sedanji slovenski odbornik profesor Robič. Zato bi dr. Korošec rad Robiča izpodrinil, kar pa bi šlo le novimi volitvami. Kakor se je vrglo dr. Ploj, ker hoče i prof. Robiča v staro žezevo vreči. Radi osebne dobička željnosti političnega kaplana mora torej deželna trpeti. Iz tega stališča piše menjam nemški list na naslov slovenskih učiteljev in pravi: „Vun, slovenski tovarišči-učitelji! Vun zdaj med ljudstvo! Vržite zdaj letake v tako hišo vaših rojakov, s katerimi se bode s plametičnim mečom na politično gojazen bilo! Vizorata ljudstvo podčiti, zdaj, tačaj, brez opotekanja! Kajti kadar pride čas votev, tedaj bo prepozno. Zdaj lahko pokažete, da ni resnično očitanje nemarnosti, ki se ga um dela“... Tako piše nemški učiteljski list. To se grozno moti! Kajti prvič ne vede, da so slovenski učitelji sicer večinoma „liberalni“, da jim to ne brani, klanjati se pred „autoritetom“ političnih popov. Mi poznamo slovenske „liberalne“ učitelje, ki svojim političnim fajmoštrom roko, ustmeno in pisemno“ poljubujejo. Poznamo tako „liberalne“ učitelje, ki so v farovu „na kosti“ in ki bi jim bili celo časi konkordata preradikalni.“ Poznamo učitelje, ki niti naslov nezavojarja ali farovske kuharice ne zasluzijo. To je eno! Drugič pa je resnica, da so slovenski učitelji zlasti vsled svojega neumnega „radikalizma“ na jeziku, vsled svoje smešne hujskarije proti nemštvu, ves vpliv med ljudstvom izgubili. Slovenski učitelj postal je zasmehovani „šolmašer“, ker ne razume in noče razumeti slovenskega ljudstva ter njegove resnične potrebe. Zato se je slovenski štajerski učitelj na škodo vsega kulturnega razvitka „vdirjal“ tisti papirnati „narodni stranki“, kateri sta Kukovec in Spindler tako „ženialno“ grob skopala... Nemško učiteljstvo se torej moti, ako apelira na slovenske tovariše. Ti fantiči so le takrat

„liberalni“, kadar imajo kakšno „parado“ v tem ali onem „narodnem domu“, — drugače pa jedo kaplanom iz rok in — kmetje jih toliko vpoštovajo, kolikor to zaslужijo...

Iz Ptuja se nam piše: V vinogradih je tratev začela in hvala Bogu, da se nam vreme na boljše kaže, da si spravimo svojo kapljo v klet. Žalibog, da ni takšak kakor lansko leto, pa moramo vse v dobro vzeti. Kateri pozno berejo, imeli bodo boljšo vino in tudi ceno. Kakor nam nemški kupci obetajo, je cena 36—44 vin. po litru. To je še za letos prav zadovoljivo. Slovenske hujškače pa svarimo, da naj nehajo s hujškarjo proti Nemcem, kateri kmetje potrebujemo!

Iz sv. Lovrenca v sl. gor. se nam piše: Trgatjev v goricah se je začela in težko čakamo v tem hudem letu, da pridemo do prodaje. Mislite si, bralci „Štajerca“, kako hudo bi nam šlo z vinom, ako ne bi prišli Nemci! Pa hvala Bogu da nam le Nemci boljše cene delajo, kakor Slovenci. To vidimo zopet zdaj. Naš sovražnik Koser in njegova kompanija plačuje po 30 vinarjev. Nemci pa 40 vin.... Zakaj le sovražite in psujete Nemce, ako pa vidimo, da so nam prijatelji!

Egydi-Tunel. Glasom poročil se bode ta mala postaja popolnoma spremenila. Nakupilo se bode okroglo 13.000 m² zemlje, da se uresniči potrebljeno veliko postajo.

Tečaj za pletenje košov priredi dežela od 1. decembra do 15. februarja na viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu. Natančnejši pogoji so razvideti iz inzerata.

Kdo vše kaj? Dne 10. t. m. dobili so v Ptiju nekega dečka, ki je baje 11 let star in se piše Franc Selinšek ali Čelinšek. Deček je slaboten, majhen, govori nemško in slovensko v mariborskem narečju. Na desnem očesu je slep, na desnem ušesu ima zacepljeno rano. Oblečen je v sivo štajersko sukunjo, kratke hlače, zeleni klobuk (firme Ludvik Hlusting v Mariboru) in slabe žnoraste čevlje. Od dečka se ne more ničesar izvedeti. Pripeljal se je v spremstvu nekega moža in neke ženske (s krstnim imenom Marija) čez dravski most; preje so vsi trije v Stanitzevi krčmi popivali. Deček pravi, da je mati že pred več meseci pobegnila. Mogoče, da se je kak brezbržni oče hotel na ta način dečka iznebiti. Kdor kaj o celi stvari vede, naj to mestnemu uradu v Ptiju naznani.

Roparski napad. Ko se je podal poštni Sluga Ferdinand Marus iz Zidanimosta proti domu, napadel ga je neki ropar in mu grozil, da ga ubije, ako mu ne izroči denar. Marus ni imel pri sebi nobenega denarja. Zato mu je vzel ropar le uro in verižico ter je pobegnil. Drugi dan so orožniki roparja že dobili in sicer v osebi delavca Mihaila Smit iz Hrvatskega.

Pretep. V Mariboru so se delavci na cesti hudo stepli. Neki Jazbec je celo iz revolverja streljal in Franca Kolar ranil; Jože Kampič pa je vrgel Jazbecu težko orodje na glavo. Policija je napravila red.

Požari. V Laafeldu pri Radgoni je pogorelo poslopje za slamo posestnika Semlitscha. Le s pridnim delom se je razširjenje ognja preprečilo. Ogenj je provzročil neki deček, ki se je z užigalicami igral. — Drugi dan je pričelo v isti vasi zopet goreti. Pogorela je gostilna „Sefika“ popolnoma. Cela vrsta požarnih bramb je v težkem trudu ogenj omejila. Neka stara ženska bi gotovo zgorela, ako bi jo ne bil en gasilec v lastni smrtni nevarnosti rešil.

Surovež. V Vidmu je kočar Franc Jakšek svojo taščo Marijo Presker hudo pretepel in ranil. Zagovarjati se bode imel pred sodnijo.

Slab izgovor. Flosar Jože Stopajnik iz sv. Lovrenca hotel je v Mariboru mesarju Muchitschu 200 kron vredno kolo ukrasti. Muchitsch pa ga je pravočasno zasačil in policiji oddal. Tat se izgovarja, da je hotel le poskusiti, ako se zna se na kolesu voziti.

Vboga decu! V Radgoni je 10 letni Franc Murnauer dva sekala. Udaril se je s sekiro v koleno in se tako težko ranil. Dečka so odpeljali v bolnišnico.

Mlada tatica. V Gaberju pri Celju vломila je 12 letna Ana Novak pri branjevki Doller in ji ukradla 10 kron. Drugi dan je tatinški otrok sladkarije nakupoval in se tako policiji izdal.

Lep pomočnik! Krojaški pomočnik Franc

Strmljan v Trbovljah bil je pri mojstru Mihi Kožuhu v službi. Za šivanko se ni dosti brigal, pač pa je pričel ljubljivo razmerje s Kožuhovko. Mojster je bil mnrena, da ima ženo le za-se in je Strmljana vsled tega odpustil. To je zaljubljenega fanta tako razjezilo, da je mojstra najpreve z nožem, potem pa še s škarjami napadel in hudo ranil. Orožniki so dali žnidarja pod ključ.

Vlom. Posestnik Antloga v Kirešici pri Celju je šel z vso družino v cerkev. Ko je prišel domu, videl je, da je nekdo v hišo vломil in oblekel perila za 125 krov ukradel.

Iz Koroškega.

Velevažni predlog.

Vrli gospodar Jos. Krassnig v Svetnivski stavil je na kmetskem zborovanju dne 5. septembra predlog, naj bi se delovalo na-to, da na nakupi koroška dežela graščinsko posestvo Humberg in ga razdeli med kmete. Zbrani kmetje so to idejo z velikim navdušenjem pozdravili. Načelnik kmetske napredne zveze poslanec Kirschner je tudi dne 27. septembra v koroškem deželnem zboru tozadovni predlog stavljal. Kirschnerjev velevažni predlog se glasi:

1. Deželnemu odboru se naroča, da naj v svrhu nakupa vseh fideikomisgraščinskih posestev grofa Dietrichsteina in Humberga, Bekštajna, Landskron in Vrba ali pa skupnih delov teh posestev po deželi stopi v dotiku stozadovnimi oblastmi, korporacijami, osebam itd.

2. Poizvè naj se uspeh cenitev, prodajalne pogoje, mere in bonitetne razmere teh posestev ter na njih ležečih servitutnih obveznosti.

3. Deželni odbor naj na temelju teh načinov poizvedb prihodnjemu deželnemu zboru za nabavo teh posestev primerne predloge stavi ter namenu odgovarjajoči amortizacijski načrt predloži.

4. Ako mogoče in potrebno, naj se deželnu zboru za ta posestva pravico prvega nakupa pridrži.

K temu je predlagal poslanec Poltnigg še dodatek, da naj se istotako nakupi fideikomisna posestva grofa Porcia. Deželni zbor je ob predloga skoraj ednoglasno sprejel. S tem se je začela velevažna akcija, ki bode za kmetovalec izredno visokega gospodarskega pomena. Na ta način bi se dalo kmetu od vpliva veleposestva oprostiti; z razdelitvijo zemlje bi se jim vstvarilo zanesljivo eksistenco in na ta način bi se tudi izseljevanje omejilo. Sedanja lastnika grofa Porcia in Dietrichstein bi imela tudi dobiček, kajti skrb za obdelavanje takoj velikih posestev dandas gotovo ni malenkost. Zemlja sama bi se z oddajo kmetom gotovo tudi bolje obdelovala in mnogo več dobička donašala. Z eno besedo: gospoda rastvo bi se izboljšalo in velik del srednje in spodnje Koroške bi imel izredni napredek zaznamovati. Pa tudi večni prepisi z grashčaki in sorodnimi kmeti, večne tožbe za servitutne pravice bi ponehale. Da so se v tem oziru kmetom v velike krivice godile, je znana stvar.

Deželni odbor bode gotovo strogo pazil, da se kmetom njih servitutne pravice obdrži in da bode ta izvrstna ideja padla na plodovita tla. Tistim pa, ki so se za to stvar potegovali, zlasti g. Krassnigu in neumorno delavnemu poslancu Kirschnerju gre vsa zahvala!

* * *

Napredna zmaga. V občini Ottischnigberg pri Unterdrauburgu so se vrstile občinske volitve, pri katerih so vključi veliki nasprotniški agitaciji napredni možje zmagali. Za župana je bil izvoljen veleposestnik g. V. Jamnig, za prvega občinskega svetovalca g. veleindustrijec Jakob Pernath, za drugoga g. hoteliš O. Goll in za tretjega prejšnji župan g. Joh. Wernig. Nasproti so se zmanj trudili. Čestitamo vrlim volilcem!

Spodnji Rož (Čašenje). Piše se nam: Preteklo nedeljo se je našega splošno priljubljenega deželnega poslanca Franca Kirschnera vulgo Razaj v Žihpolju z lepim počaščenjem presenitilo. Kjer je s svojim neutraljivim delom m. dr. tudi kanaliziranje divjega potoka v Kaplji na Dravi omogočil, kjer se je nadalje za po-

ujmih prizadete posestnike občine Podljubelj izdatno podporo doseglo, hoteli so se volilci zahvaliti. Mnogoštevilni ljudje, m. nj. občinski zastop iz Podljubelja, krajni šolski svet in šolsko vodstvo iz Kaplje, požarna bramba, več žensk in deklet prinesli so g. Kirschnerju krasno akvarelno sliko, ki jo je izvršil domači slikar Menhardt in na kateri je videti Kaplja v lepem okvirju in z napisom. Pevci iz Svetnevasi so prepевali lepe pesmi in v mnogih nagovorih se je razsvetlilo zasluge vrlega poslanca. Ginjen se je poslanec zahvalil, da bode i zanaprej za svoje volilice deloval. Vsa priredba je imela pravi značaj koroške sloge. Bog nam tega vrlega poslanca še dolga leta ohrani!

V pjanosti si je hotel v Celovcu hlapec Luka Peterc življenje vzeti. Vlegel se je na železniško progo; a opazili so ga pravočasno in policija mu je baje zopet veselje do življenja pružila.

Pazite na deco! V Celovcu se je obešal 9 letni Jožef Prachnig na neki voz. Padel je iz voza in si pridobil smrtnonevarne poškodbe.

Žile prerezal si je s samomorilnim namenom čevljar Jos. Zehrer v Wietingu. Baje se je nesrečne zmešalo. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Vboga deca! Pri Bachbauru v občini St. Marein i. L. padlo je enoletne dete v gnojišnico. Drugi dan so mrtvoga otroka najdli.

Železničarska nesreča. Iz Svetnevasi se nam piše: 19 letni železniški delavec Jože Sablatník je prišel v službi pod lokomotivo, ki ga je grozovito razmesarila. Odtrgal mu je ob nogi. Smrtnonevarno ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Iz strehe padel je v Celovcu krovski učenec Franc Legat. Padel je 15 metrov globoko in se težko poškodoval.

Izgubil je posestnik Matija Prodinger v občini Graben denarnico, v kateri je imel 400 K denarja. Doslej se „pošteni“ najditelj še ni oglasil.

Vlomili so tatovi ponoči v hišo posestnika Tomaža Kaplaner v Gösselingen in so ukradli 560 kron denarja. Orožniki so zaprli 7 ciganov, ki se jih te tativne dolži. — Dodatno se poroča, da so cigane kot nedolžne izpustili; pač pa so vjeli pravega tata.

Per Šub so se peljali F. Böč iz Kolbnitza, R. Maier iz Beljaka in Joh. Engler iz Prevalja. Peljal jih je „subfizer“ Miha Winkowitz. Tega so v Unterdrauburgu popolnoma opijanili in mu potem pobegnili. Le Böč mu je ostal zvest. Ostala dva pa sta izvršila hitro nekaj tativ in sta jo mislila pobrisati. Pa orožniki so ju hitro imeli in sodniji oddali.

Knjizevnost in umetnost.

Ist Hühnerhaltung gewinnbringend? von J. Schilling. Pod tem naslovom je izšla ravno v teh časih draginje prav zanimiva knjižica o perutninovstvu, v zalogi G. Soltan, Flensburg. Knjižica stane samo 80 fenigov. Lahko umljivo in nakratko nam dokazuje, da je izreka kokoši prav dobičanosna, ker že 10 kokoši v navadnih razmerah na leto lahko 50 markov dobička prinesajo. Knjižica, od katere je izšel že 19. do 23. tisoč, je prav podučljiva in jo prav toplo priporočamo.

G. Freytags Karte der Balkaninsel (merilo 1 : 1,250,000) je naravnost izvrstni zemljevid, kakor si človek boljšega ne more želite. Ravno v sedanjih časih vojske na Balkanu je nakup tega zemljevida, ki stane le 1 K 20 h, prav toplo priporočati. Dobi se v knjigotržnicah ali pa naravnost v zalogi G. Freytag & Bernhardt, Dunaj, VII., Schottenfeldgasse 62.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobri povsod. 229

Svinje hitro spitati je želja vsakega kmeta. Bartheljevo krmilno apno pospešuje izdatno veselje za jesti pri zdravi živali, napravilo okusno in skrašja za pitanje potreben čas z 1 do 2 meseca, tako da se tekom 11 mesecov 260 kg težke svinje producira. Ali tudi pri mladi in molzni živini je dodatek tega krmilnega apna neobhodno potreben, da se kosti dobro razvijejo in da krave mnogo mleka dajo. Zlasti letos, ko je pri krmu deževalo in da je izpravo, je dodatek tega apna potreben, ker se z njim razne bolezni prepreči.

Glad na travnikih in krmilnem polju — glad v hlevu. Le pri bogati izreji rastlin poleg primerne oskrbe zamorejo travniki, detelišča in krmilna polja visoki dohodek dobre krme prinesi. In pri mnogo ter dobi krmi se zamore živina primerno skozi zimo prediti. V ta namen je gnojenje s Tomazevo moko neobhodno potrebno. Z ozirom na kulturno stanje zemlje se je v praksi obneslo 500—800 kg Tomazeve moko (zvezdina znamka) na en hektar. Pazite na Vaše zdravje! Bodite previdni in ne preprečite vaše živce! Ako pa čutite, da pojemanje vaših telesnih in duševnih moči, treba je, da vzameš primereno krepilno hrano. V ta namen je izborna svetovno-znan redilno sredstvo Nutrigen, ki vsebuje najpomenitejše redilne snovi in kri se stavljačo soli. To sredstvo lahko zaston poskuša, ker dobi vsakdo zaston poizkušnjo in zanimivo podučno knjižico od Nutrigen-podjetja, Budapest, VI., Hajos utca 3, oddel. 175.

Škodljivi kašljški bonboni. Dobikazljivost gotovih elementov se opazuje tudi že na higijeničnem polju. Pod vsemi mogičnimi imeni se kašljški bonbone predaja, ki nimajo niti sledu olnih ekstraktov, kateri so nujno potrebni za boj proti kašlu in hripcavosti. Taki bonboni pokvarijo v večjem zeločed. Res dobre, zdravniško priporočene in koristne so pa Kaiserjeve prse karamele, ki se jih dobi v apotekah, drožerjah, kolonialnih trgovinah.

Oslabljenje. — Dorastek teže.

Oslabljenje po bolezni, v sledi pomanjkanja apetita itd., se mora na vsak način preprečiti. Kdor prime v takih časih po Scottovi emulziji, pride, kakor je izkušnja že mnogokrat dokazala, v dvojem oziru hitreje do cilja. Najprve pospešuje stalno

SCOTTOWA EMULZIJA

veselje do jedi, povzroči torej zvišani dovoz hrane, ki že sam ob sebi okrepanje pospešuje. Potem je Scottova emulzija sama ob sebi izredno redilna in povzroči vsled tega mnogokrat v kratkem času vidni dorastek moči in teže.

Ker se Scottova emulzija izključno iz najčistejših in najboljših surovin izdeluje, je v svojem vplivu popolnoma zanesljiva; zato je njen svetovno ime, da je najboljša emulzija iz »lebertranat«, že davno trdno vtemeljeno.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobi v vseh apotekah. Proti vpošiljati 50 h v znamkah na SCOTT & BOWNE, z. o. z., Dunaj VII., in pod pozivom na ta list se zgodijo enkratna dopožiljevanje po eni apoteki.

Močnate jedi

so važni del človeške hrane. Dobro pripravljene vsebujejo mleko, mast, moko, jajca, sladkor, torej za človeški organizem potrebna redilna sredstva v dobro-okusni obliki. V mnogih slučajih, zlasti za otroke, jih je odlikovati pred mesnimi ali sestavljenimi jedili. Samo to napako imajo mnogokrat, da so težko prebavljive in da jih slabotni želodec, zlasti zopet pri otrocih, ne more dobro prenesti. Tej napaki se danes da lahko odporoči, ako se ne napravi nobeno močnato jed, nobeno pogaočo, nobeno pecivo, brez dodatka

dr. Oetkerjeve praški za pecivo,

kar si je velo k srcu in kar stori danes že mnogo milijone gospodinj. Vporabuje otroško-lahka in po dr. Oetkerjevih receptih, ki se jih daje zaston, je uspeh zagotoven.

Dr. Oetker praški za pecivo se dobi povsod z recepti vred.

Pazite, da dobite pristne Dr. Oetkerjeve izdelke.

777

5000 kron zaslužka

plačam tistem, ki dokaže, da moja čudežna kolekcija

600 kosov za le 6 kron

ni priložnostni nakup in sicer: 1 prava švic. zist. Roskopf pat. žepna ura gre natanko in regul. s pismeno 3 letno fabrično garancijo, 1 amerik. zlato-double pancer-verzicja, 2 amer. zlato-duble-prstana (za gospoda in dame), 1 angl. pozlačena garnitura, ki obstoji iz gumb za manšete, ovratnik in prsa, 1 amerik. zepni nož 5 delov, 1 eleg. žid. kravata, barva na mušter na željo, najnovješi facon, 1 krasna igla za kravato s simili-brilljantom, 1 nejna broša za dame, zadnja novost, 1 kor. garnitura za toaleto na potovanje, 1 eleg. prista denarnica iz usnja, 1 par amerik. batoven z imit. biseri, 1 pat. angl. barometr za vreme, 1 album za salou s 36 unet, in razglasli sveta, 1 krasni kelje za vrati ali za lase s pristnimi orientalskimi biseri, 5 indijskih vragov-prorokovalcev, zabava vskrbno družbo in še 550 raznih predmetov, ki so v vsaki hiši konstitui in neobhodno potrebni, gratis. Vse skupaj z eleg. zist. Roskopf pat. žepno uro, ki je samo dvjeno sveto vredna, košta samo 6 kron. Dobri se po povzetju ali naprej kasa (prejme se tudi znamke). A. Gelb razpisoval hiša Krakova št. 430. NB. Pri naročbi dveh paketov doda se zaston 1 prima-angl. brirete ali 6 najf. platnenih zepnih robcev. Za kar se ne dopada, denar brez zamude nazaj, torej vsaka rizika izključena.

906
Prodaje se
gostilna
z lepo hišo, gospodarskim poslopjem, 4 orale
njiv in travnikov, vse pri hiši, ob okrajin cesti
Poličane-Makole ležeča, stara in dobro idota
krčma, pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ta
ista se odda tudi v najem. Več pove lastnica
gospa Antonia Krainik v Studenicah pri Poli-
čanah.

Vsled dežja izmočeno in izprano krmilne morate

leta z dodatkom Bartheljevo krmilnega apna in soli in
šat, ker bi drugače

driske, motenja prebave in bolezni kosti
zanesljivo nastopile.

Kmetovalci zahtevajo vedno izrecno

Barteljevo krmilno apno

kajti le to se je skozi 19 let najbolje obneslo. Izdatek majne
Vpiv krasen. Popis zaston.

Michael Barthel & Co., Dunaj X.

Siccardsburggasse 44.

Se dobijo v trgovinah, kjer visijo naši plakati.

Bolezen in slabost

zamore le tedaj v truplu ne
stopiti, ako je zmanjšana
njegova zmožnost zoperstavanja.
Že zanemarjenje dočetnih pojavov zamore po-
zročiti najtežje stanje.

Ako torej čutite, da Vaša

zapusča. Vsa staro moč in
svežost, ako ste naglo tradili,
lenti, sitni ototni, pozabljivi

ako Vas mučijo pomanjkanje

spanja, boleznej, glavol bolečine v hrbitu, vrtoglavja,

bolečine ziveč, nervozno ultra-

panje srca, pomanjkanje sve-

ta, težave prebavljanja, zav-
postajate pri tem suhi, a

Vaš trpinčjo neštevilne pojave

živene slabosti, pomanjkanje

krví, moške slabosti, pre-

trega zastarjenja, trdroval-

rekonvalesecne, ne primite za omamljajoče, skodljivo medikamente ter za veliko reklamo iztrobiljenimi, misle-

oznimi in dostikrat skodljivo vplivajočimi sredstvi, temve-

kušajte svoje telo, njegovo zmožnost zoperstavljanja okrep-

eti ter tako bolezni popolnoma ozdraviti.

Pot in sredstva v syru izveste, ako zavle-

zaston knjigo „Zdravniške izkušnje o kreplosti in zdravju“ z zeloplačljivo poizkušnjo. — To Vam poslige na zavle-

zaston in franko

Nutrigen-podjetje

Budapest, VI., Hajos-u. 3, oddel. 175.

Št. II. 43320
5.221

Razglas.

Tečaji za pletenje košov na deželni vi-
ničarski šoli Silberberg b. Leibnitz

Da se po celi deželi vdomači in razširi znanje izdelovanja nadavnih, v gospodarstvu, zlasti pri vinogradništvu in sadjarstvu potrebnih izdelkov pletenja (Korbfehl-waren) ter da se kmetijskim delavcem za zimski čelo in zaslužek preskrbi, sklenil je deželni obor, da priredi na omenjenem zavodu v zimskih mesecih t. e. za pletenje košov (korb), ki se prične s 1. decembrom in traja do 15. februarja. Za tečaj sprejme 12 udeležencev.

Udeležeci dobijo od zavoda poleg brezplačnega podatka tudi prosto stanovanje; le za hrano, ki jo tuži zavod preskrbi, morajo mesečno 24 K plačati.

Naznala se imajo zgoditi do 15. novembra pri Štaj. deželnem odboru potom občinskega ali okrajnega zastopa ali kmetijskih filialke.

Pogoji so: Starost najmanje 16 let, pristojnost v kakšnji štajerski občini, predložitev nравnognostnega spredala in zasigurjenje plačila zgorajšnje svote za hrano.

Gradec, 8. oktobra 1912.

Od Štaj. deželnega odbora